

Eindrapport

**ACTUALISERENDE QUICK SCAN FLORA- EN FAUNAWET
HORSTERWEG 151 TE ERMELO**

Adviesbureau

Mertens

Eindrapport

ACTUALISERENDE QUICK SCAN FLORA- EN FAUNAWET HORSTERWEG 151 TE ERMELO

rapportnr. 2012.1383

maart 2012

In opdracht van:
Knol Bouw BV
Postbus 65
8060 AB Hasselt

Adviesbureau Mertens B.V.
Bureau voor natuur, ruimtelijke
ordening en ecotoxicologie

Bezoekadres: Dr. Willem Dreeslaan 1 te Bennekom
Postadres: Postbus 367, 6700 AJ te Wageningen

T: 0317-428694
M: 06-29458456
E: info@adviesbureau-mertens.nl
I: www.adviesbureau-mertens.nl

© Adviesbureau Mertens BV, Wageningen, 2012.

Deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming vrij worden vermenigvuldigd. De verzamelde data zijn alleen te gebruiken voor het hier geschetste onderzoek en mogen niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING	2
1.1 INLEIDING.....	2
1.2 HET PLANGEBIED.....	2
1.3 PLANSITUATIE	4
1.4 DOELSTELLINGEN VAN HET ONDERZOEK	4
1.5 OPBOUW RAPPORT	4
2. FLORA- EN FAUNAWET	5
2.1 FLORA- EN FAUNAWET.....	5
2.2 RODE LIJST	6
3 METHODE.....	7
4 RESULTAAT	8
4.1 FLORA.....	8
4.2 BROEDVOGELS	8
4.3 VLEERMUIZEN	8
4.4 OVERIGE ZOOGDIEREN	8
4.5 AMFIBIEËN	8
4.6 REPTIELEN.....	9
4.7 VISSSEN.....	9
4.8 OVERIGE	9
4.9 CONCLUSIE.....	9
5 CONCLUSIE	10
BIJLAGEN	
1. EXACTE LIGGING PLANGEBIED.....	11
2. BEGRIPPEN.....	12

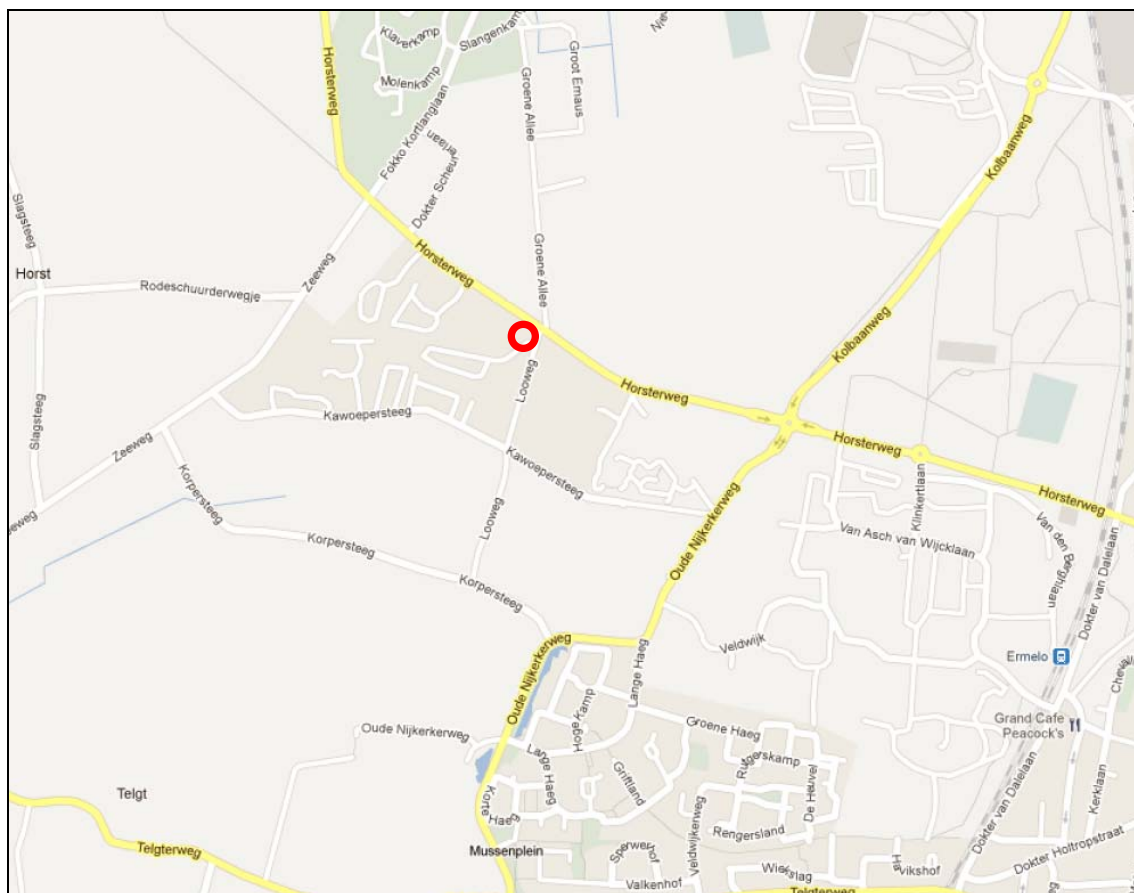
1 INLEIDING

1.1 Inleiding

Er zijn plannen voor de reconstructie van de Horsterweg 151 te Ermelo. Dit gebied is mogelijk waardevol vanwege het kunnen voorkomen van beschermde planten- en diersoorten in het kader van de Flora- en faunawet. In 2007 heeft onderhavig bureau de effecten op beschermde soorten in beeld gebracht. Dit onderzoek is echter gedateerd. Op grond hiervan heeft Knol Bouw BV aan Adviesbureau Mertens B.V. uit Wageningen gevraagd om een actualiserende verkennende inventarisatie uit te voeren naar het voorkomen van wettelijk beschermde soorten en om bij het eventueel voorkomen hiervan aan te geven hoe hiermee dient te worden omgegaan. Aangezien beschermde natuurgebieden op grote afstand zijn gelegen (Adviesbureau Mertens, 2007), is een actualiserende toetsing hieromtrent niet van toepassing. In dit rapport worden de resultaten van deze actualiserende verkenning gepresenteerd.

1.2 Het plangebied

Het plangebied is gelegen aan de zuidzijde van de Horsterweg 151 te Ermelo. In figuur 1 wordt de globale ligging weergegeven en in bijlage 1 wordt de exacte ligging en begrenzing weergegeven.

Figuur 1. Globale ligging van het plangebied Horsterweg 151 te Ermelo (rode punt).

Het plangebied bestaat uit een bedrijfsgebouw met voornamelijk plaatmateriaal en plat dak. De omliggende gronden zijn grotendeels verhard en bestaan uit een toegangsweg, een pad enkele (vakantie)woningen en een stukje onverharde grond begroeid met bomen en kruiden. In figuur 2 wordt een foto-impressie gegeven van het plangebied.

Figuur 2. Aanzicht van het plangebied Horsterweg 151 te Ermelo.

1.3 Plansituatie

De plansituatie bestaat uit het verwijderen van de huidige bebouwing en het realiseren van nieuwbouw. Het plan zal niet met veel verlichting worden gerealiseerd en er zal tevens waterneutraal worden gewerkt. In figuur 3 wordt de plansituatie weergegeven.

Figuur 3. Plansituatie Horsterweg 151 te Ermelo.

1.4 Doelstellingen van het onderzoek

De doelstelling van het onderzoek is tweeledig. Enerzijds wordt inzichtelijk gemaakt welke wettelijk beschermde natuurwaarden in het kader van de Flora- en faunawet in het plangebied en de directe omgeving te verwachten zijn. Anderzijds worden de consequenties van deze aanwezigheid voor de planontwikkeling weergegeven.

Gelet op de opdracht genoemd in de inleiding en de doelstelling, is het van belang dat de volgende vragen worden beantwoord:

1. Welke wettelijk beschermde dier- en plantensoorten komen mogelijk voor in het plangebied?
2. Welke verwachte wettelijk beschermde dier- en plantensoorten ondervinden nadelen van de plansituatie?
3. Hoe dient te worden omgegaan met eventuele negatieve effecten van de plansituatie op wettelijk beschermde dier- en plantensoorten?

1.5 Opbouw rapport

Na een korte uitleg over de Flora- en faunawet komen achtereenvolgens aan de orde:

- De onderzoeksmethode.
- Een beschrijving van de aanwezigheid van beschermde soorten.
- Een beoordeling van de effecten op beschermde soorten.

2. FLORA- EN FAUNAWET

2.1 Flora- en faunawet

In de Flora- en faunawet die per 1 april 2002 in werking is getreden, zijn regels gegeven over de bescherming van de in het wild levende planten- en diersoorten, mede ter uitvoering van de soortbescherming in de Europese Richtlijnen (Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn). Deze soortenbescherming van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn geïntegreerd in de Flora- en faunawet. Deze soortenbescherming houdt in dat handelingen zoals het doden, opzettelijk verontrusten, verstoren of vernietigen van vaste rust- en verblijfplaatsen, holen, nesten, eieren van dieren en het uitgraven, plukken en vernietigen van groeiplaatsen van planten verboden zijn.

Een ruimtelijke ingreep kan gepaard gaan met negatieve effecten op planten en dieren. Om een ruimtelijk plan tot uitvoering te kunnen brengen die negatieve effecten heeft op beschermde soorten, is in een aantal gevallen een ontheffing van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie noodzakelijk. Om een dergelijke ontheffing te kunnen verkrijgen, moet aangetoond worden dat de voorgenomen ruimtelijke ingreep geen afbreuk zal doen aan de gunstige staat van instandhouding van de beschermde soorten. Qua mate van bescherming kan onderscheid worden gemaakt in de volgende drie beschermingsregimes.

Algemeen voorkomende soorten (categorie 1: lichte bescherming)

Voor algemeen voorkomende soorten zoals haas, egel, veldmuis, bruine kikker of gewone pad geldt sinds begin 2005 dat er een algemene vrijstelling is. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd als zij worden geschaad op voorwaarde dat met deze soorten goed omgegaan wordt: zij mogen niet onnodig gedood of gewond worden en activiteiten dienen buiten de kritieke periode plaats te vinden (zorgplicht).

Minder algemeen voorkomende soorten (categorie 2: matige bescherming)

Voor soorten die minder algemeen voorkomen als eekhoorn, steenmarter, levendbarende hagedis en diverse soorten orchideeën geldt dat een ontheffing vereist blijft bij ruimtelijke ingrepen die negatieve effecten voor deze soorten hebben. Een uitzondering hierop kan gemaakt worden als wordt gewerkt volgens een door de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie goedgekeurde gedragscode. In zo'n gedragscode geeft een sector of initiatiefnemer zelf aan welke gedragslijnen men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Bij het hebben van een gedragscode voor de minder algemeen voorkomende soorten is alleen nog een ontheffing nodig voor werkzaamheden die niet conform de gedragscode worden uitgevoerd.

Strikt beschermde soorten (categorie 3: strikte bescherming)

Voor soorten die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn staan, vanwege de Vogelrichtlijn te beschermen vogelsoorten en soorten die zijn opgenomen bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (o.a. ringslang, hazelworm, boommarter, das en waterspitsmuis) geldt dat een ontheffing alleen wordt verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van deze soorten, er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat en er sprake is van een in of bij de wet genoemd belang.

Volgens de in 2009 uitgevaardigde 'Uitleg Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet' van de Dienst Regelingen die namens de Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie de ontheffingsaanvragen in behandeling neemt, is geen ontheffing benodigd, indien door mitigerende maatregelen de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen kan

worden gegarandeerd. Om zekerheid te verkrijgen of de mitigerende maatregelen voldoende zijn en er inderdaad geen ontheffing nodig is, kan een ontheffing aangevraagd worden ter goedkeuring van die maatregelen."

2.2 Rode lijst

De Rode lijst met bedreigde soorten is eind 2004 gepubliceerd in de Staatscourant en voor een deel in 2009 herzien. Aan de op deze lijst genoemde soorten komt bescherming toe voor zover zij vallen onder het beschermingsregime van de Flora- en faunawet.

Alleen op basis van 'gunstige staat van instandhouding' kunnen bij beschermde Rode lijstsoorten "zwaardere" randvoorwaarden gelden dan voor algemene soorten. Zo zal het bij zeer algemeen voorkomende soorten die niet afnemen in aantal (geen Rode lijstsoort) relatief eenvoudig zijn om aan te tonen dat de "gunstige staat van instandhouding" niet in het geding komt. Voor soorten met een beperkt verspreidingsbeeld en die afnemen in aantal (soorten die wél op de Rode lijst staan) is een uitgebreide effectenstudie wenselijk, ondanks dat zij niet zijn beschermd. Voor deze soorten geldt namelijk de zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren, inclusief hun leefomgeving en voor alle planten en hun groeiplaats.

3 METHODE

Op 6 maart 2012 is een bezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving. Gedurende dit bezoek zijn het plangebied en de directe omgeving beoordeeld op het mogelijk voorkomen van beschermde planten- en diersoorten.

Aangezien het plangebied aan de Horsterweg relatief klein is in relatie tot hoe gegevens over het voorkomen van (beschermde) planten- en diersoorten worden beheerd (Waarneming.nl e.d.), is van deze gegevens geen gebruik gemaakt. .

4 RESULTAAT

4.1 Flora

In het verleden (Adviesbureau Mertens, 2007) groeien enkele licht beschermde breedbladige wespenorchissen. Met het huidige plan zullen de groeiplaats worden aangetast. Er wordt aangeraden deze planten te verplanten naar de (direct) omgeving. Omdat voor licht beschermde soorten een algemene vrijstelling van de ontheffingsplicht geldt, is geen ontheffing vereist voor het verplanten.

4.2 Broedvogels

Binnen het plangebied kunnen algemene vogels voorkomen zonder vaste rust- en verblijfplaatsen. Vogels komen doorgaans overal in Nederland voor waar enige beschutting is, waar mogelijkheden zijn om te nestelen en waar foerageermogelijkheden zijn. De Flora- en faunawet ziet toe op de bescherming van gebruikte nesten en nesten die jaarrond of jaarlijks worden gebruikt; deze zijn ook buiten het broedseizoen beschermd. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels worden echter uitgesloten. Voor de algemene vogels geldt dat de werkzaamheden zo gepland dienen te worden dat geen nesten en eieren van vogels verloren gaan. Dit betekent dat moet worden gewerkt buiten het broedseizoen of op een manier dat vogels niet tot broeden komen.

4.3 Vleermuizen

In 2007 (Adviesbureau Mertens, 2007) is aangegeven dat het plangebied alleen een marginale waarde heeft als foerageergebied voor de gewone dwergvleermuis. In de omgeving zou nog laatvlieger kunnen voorkomen. De gebouwen zijn ongeschikt als verblijfplaats door het ontbreken van geschikte openingen en aanvliegmogelijkheden. In de bomen ontbreekt het aan gaten. Daarnaast vormen de gebouwen geen lijnvormig element in relatie tot de omliggende bebouwing en groen. Het voorkomen van vlieg- en migratieroutes van vleermuizen wordt derhalve eveneens uitgesloten. De gewone dwergvleermuis en ook wel laatvlieger is weinig verstoringsgevoelig en wordt vaak in de buurt van bebouwing aangetroffen. Effecten op de (foeragerende) vleermuizen worden dan ook niet voorzien. Een ontheffing van de Flora- en faunawet is derhalve niet vereist.

4.4 Overige zoogdieren

Ter plaatse van het plangebied is er een kleine kans op het voorkomen van enkele licht of niet beschermde kleine grondgebonden zoogdieren als bosmuis, huisspitsmuis en mol (licht beschermd), huismuis of bruine rat (beide niet beschermd). Deze soorten zullen bij realisatie van het plan naar elders vluchten. Het voorkomen van deze soorten heeft geen procedurele consequenties.

4.5 Amfibieën

Door het ontbreken van geschikt oppervlaktewater heeft het plangebied geen functie als voortplantingsbiotoop voor amfibieën. Landbiotoop vormt het plangebied tevens niet. In ieder geval wordt het voorkomen van matig of zwaar beschermde soorten uitgesloten.

4.6 Reptielen

Gezien de huidige inrichting en het tot voor kort intensieve gebruik van het feitelijk plangebied kan de aanwezigheid van reptielen als ringslang worden uitgesloten.

4.7 Vissen

Gelet op de waterkwaliteit wordt het voorkomen van zwaar beschermde vissen uitgesloten. Het is echter mogelijk dat kleine modderkruiper vanuit de omgeving in lage dichtheid in de wateren voorkomt. De kleine modderkruiper is matig beschermd onder de Flora- en faunawet.

4.8 Overige

Gezien de huidige inrichting en het tot voor kort intensieve gebruik van het plangebied kan de aanwezigheid van beschermde geleedpotigen en mollusken worden uitgesloten.

4.9 Conclusie

Uit de beoordeling in de vorige paragrafen is duidelijk geworden dat het plangebied en de directe omgeving hiervan een functie kan hebben voor algemene vogels en als foerageergebied voor vleermuizen.

5 CONCLUSIE

Het voorkomen van algemene vogels en vleermuizen kan niet worden uitgesloten. Vleermuizen foerageren mogelijk binnen en direct rond het plangebied aan de Horsterweg. Deze vleermuizen kunnen er gewoon blijven foerageren. Effecten op vleermuizen worden derhalve niet voorzien. Voor de algemene broedvogels geldt dat er moet worden gewerkt buiten het broedseizoen of op een manier dat vogels niet tot broeden komen. Als aan deze voorwaarde wordt voldaan worden met de aanleg en het gebruik van het bouwplan aan de Horsterweg 151 te Ermelo geen verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden. De Flora- en faunawet vormt derhalve geen belemmering voor de uitvoering van onderhavig plan.

**BIJLAGE 1. EXACTE LIGGING PLANGEBIED
(GEARCEERD)**

BIJLAGE 2. BEGRIPPEN

Baltsplaats	Plaats waar een vleermuis al roepend rondvliegt in de herfst en die doorgaans wordt verdedigd tegen andere mannetjes.
Foerageergebied	Een gebied waar een vleermuis of een groep van vleermuizen foerageert. Dat gebied wordt regelmatig bezocht door vleermuizen om in te foerageren en dat doorgaans meerdere foerageerplaatsen kent die langere tijd worden gebruikt.
Foerageerplaats	Plek (jachtplek) waar wordt gejaagd door vleermuizen. De plek kan in de directe omgeving van de kolonieplaats liggen maar ook kilometers verderop.
Kolonie	Groep vleermuizen (kleine groep mannetjes of meestal grotere groep vrouwtjes, soms gemengd (soorten, geslacht)) die in het voorjaar tot de herfst bijeen blijven. De groep kan zich vestigen in gebouwen (in spouwmuren of onder daklijsten e.d.) of bomen (spechtengaten, scheuren). Een groep vrouwelijke vleermuizen wordt ook wel aangeduid als een kraamkolonie. In zo'n groep worden jongen geboren en grootgebracht. Een kolonie maakt vaak gebruik van meerdere verblijfplaatsen die soms gelijktijdig worden gebruikt.
Migratieroute	Een vaste route van zomerverblijfplaats naar winterverblijfplaats en visa versa (zie ook vliegroute) of een route in een andere tijd; bijvoorbeeld tussen foerageerplaatsen.
Paarplaats	Territorium van territoriale mannetjes. Voor de ruige dwergvleermuis en de rosse vleermuis is dit doorgaans te vinden in boomholten. Voor de laatvlieger en de dwergvleermuis is dit te vinden in gebouwen. Voor de watervleermuis is dit te vinden in bomen en later, tegen de winter, zijn ze te vinden in overwinteringverblijven. Het mannetje vormt een harem met meerdere vrouwtjes. De paartijd valt in de herfst (uitgezonderd de grootoorvleermuis waarbij het in april valt (vroeg voorjaar). De hier geschetste situatie van de paring wordt in dit rapport omschreven als "herfst situatie".
Verblijfplaats	Een object (huis, boom, bunker, grot, kast en dergelijke) waarin een of meerdere vleermuizen verblijven (overdag of 's winters permanent).
Vliegroute	Route die door vleermuizen elke avond wordt gebruikt om van de kolonieplaats naar foerageergebied te vliegen en visa versa (zie ook migratieroute). Vrouwtjes met jongen keren soms midden in de nacht terug om de jongen te zogen en gebruiken dan de route. Vliegroutes liggen over het algemeen langs lijnvormige (landschaps)elementen als bomenlanen, huizenrijen e.d. De functies zijn beschutting bij winderig en koud weer, oriëntatie in verband met de echolotatie-geluiden en het vinden van voedsel.
Vorbijvliegend	Vleermuizen die voorbijvliegen, niet via een vaste route. Het betreft meestal zwervers of trekkers.
Zwermen	Direct na het uitvliegen, naar vooral voor het invliegen bij een kolonie zwermt een deel van de kolonie rond de kolonieplaats. Zwermgedrag is derhalve een indicatie voor een eventuele kolonieplaats.

Winterverblijfplaats Een verblijfplaats waar in de winter een of meerdere vleermuizen in winterslaap (hibernation) gaan. Deze ruimte is doorgaans donker, heeft een hoge luchtvochtigheid en temperatuurwisselingen zijn nihil.

Zomerverblijfplaats Een verblijfplaats die gebruikt wordt door vleermuizen die niet in winterslaap zijn waarvan niet aangetoond is dat het een kraamverblijfplaats dan wel een paarverblijfplaats is. In sommige gevallen vormen bijvoorbeeld mannetjes kleine groepjes.

Postbus 367
6700 AJ Wageningen
Tel: 0317-428694
Fax: 0317-450601